

คำอธิบายสรุปสาระสำคัญ
พระราชบัญญัติรักษาคคลองประปา พ.ศ. ๒๕๖๖

๑. ความมุ่งหมายของกฎหมาย

กฎหมายฉบับนี้มีขึ้นเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อประโยชน์ในการรักษาคคลองประปา ทั้งในส่วนของ การประปาส่วนนครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค และการประปาซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานอื่นของรัฐ ตลอดจนกำหนดข้อห้าม ข้อปฏิบัติ และบทกำหนดโทษทางอาญาเกี่ยวกับการใช้คลองประปาด้วย

๒. สรุปสาระสำคัญของกฎหมาย

๒.๑ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดบริเวณที่เป็นคลองประปา คลองรับน้ำ คลองขังน้ำ เขตคลอง เขตหวงห้าม การเปลี่ยนแปลงบริเวณคลองหรือเขตคลองหรือเขตหวงห้าม การยกเลิกคลองหรือเขตคลองหรือเขตหวงห้าม โดยให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๕)

๒.๒ ให้การประปาจัดให้มีหลักเขตและป้ายหรือเครื่องหมายอื่นแสดงเขตคลองประปาและเขตหวงห้ามไว้ให้เห็นได้โดยชัดเจน (มาตรา ๖)

๒.๓ กำหนดวิธีปฏิบัติในการขออนุญาตเพื่อกระทำการตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๐ ได้บัญญัติห้ามไว้ ดังนี้ (มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง)

เขตการประปา	วิธีปฏิบัติ
(๑) เขตการประปาส่วนนครหลวงตามกฎหมายว่าด้วยการประปาส่วนนครหลวง และเขตคลองประปา คลองรับน้ำ คลองขังน้ำ และเขตหวงห้ามในจังหวัดปทุมธานี ตามที่รัฐมนตรีกำหนด	ให้ยื่นคำขอต่อการประปาส่วนนครหลวง
(๒) เขตการประปาส่วนภูมิภาคตามกฎหมายว่าด้วยการประปาส่วนภูมิภาค	ให้ยื่นคำขอต่อการประปาส่วนภูมิภาค
(๓) เขตการประปาซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานอื่นของรัฐ	ให้ยื่นคำขอต่อหน่วยงานนั้น ๆ

ทั้งนี้ การขออนุญาต การอนุญาต และเงื่อนไขในการอนุญาตในเขตการประปาใด ให้เป็นไปตามข้อบังคับของการประปาตาม (๑) (๒) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี (มาตรา ๗ วรรคสอง)

๒.๔ กำหนดข้อห้ามและข้อปฏิบัติในการใช้คลองประปา ดังนี้

หลักเกณฑ์	ข้อยกเว้น	บทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน
ห้ามชักน้ำหรือวิดน้ำในคลองประปา คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ โดยใช้เครื่องสูบน้ำ ระเบิด แครง โขงโลง หรือเครื่องมืออื่นใด อันมีลักษณะเดียวกัน หรือทำให้	- เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากการประปาตามตรา ๗ และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตนั้น - ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่การตักน้ำไปใช้เพื่อการอุปโภค	จำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หลักเกณฑ์	ข้อยกเว้น	บทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน
น้ำในคลองดังกล่าวรั่วไหล (มาตรา ๘)	หรือบริเวณในครัวเรือน (มาตรา ๘ วรรคสอง)	
ห้ามขุดหรือขยายคลองประปา คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ สร้าง ทำนบหรือปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างอื่นใดลงในเขตคลองดังกล่าว (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง)	- เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากการประปาตามมาตรา ๗ และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตนั้น - ในกรณีที่ได้รับอนุญาตจากการประปาตามมาตรา ๗ ให้ปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างในบริเวณคลองประปา คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ และให้สิ่งก่อสร้างดังกล่าวตกเป็นกรรมสิทธิ์ของการประปา (มาตรา ๙ วรรคสอง)	จำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
ห้ามเดินเรือในคลองประปา คลองรับน้ำ หรือเขตหวงห้าม (มาตรา ๑๐)	- เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากการประปาตามมาตรา ๗ และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตนั้น	ปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท
ห้ามใช้ถ่อค้ำ หรือจอดเรือในบริเวณที่มีป้ายหรือเครื่องหมายของการประปาแสดงว่าเป็นบริเวณที่ฝั่งท่อน้ำดิบ (มาตรา ๑๑)	-	ปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท
ห้ามทำลายหรือทำให้เสียหายแก่สิ่งใดสิ่งหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๒) (๑) คันคลอง (๒) ประตุน้ำ ทำนบหรือเขื่อนของการประปา (๓) ท่อส่งน้ำดิบ หรือท่อผ่านคลอง (๔) สะพานข้ามคลองประปา สะพานข้ามคลองรับน้ำ หรือสะพานข้ามคลองขังน้ำ	-	จำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
ห้ามนำหรือปล่อยสัตว์ใด ๆ ลงไปในคลองประปา คลองรับน้ำ หรือเขตหวงห้าม (มาตรา ๑๓)	-	ปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท

หลักเกณฑ์	ข้อยกเว้น	บทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน
ห้ามเทหรือทิ้งสิ่งใด ๆ หรือระบายหรือทำให้น้ำโสโครกลงไปในคลองประปา คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ (มาตรา ๑๔)	-	จำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
ห้ามทิ้งซากสัตว์ ขยะมูลฝอย หรือสิ่งปฏิกูลลงในเขตคลองประปา คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ (มาตรา ๑๕)	-	จำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
ห้ามซักผ้า ล้างสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรืออาบน้ำในเขตคลองประปา (มาตรา ๑๖)	-	ปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท
ห้ามเพาะปลูกพืชชนิดหนึ่งชนิดใดในคลองประปา คลองรับน้ำ หรือเขตหวงห้าม (มาตรา ๑๗)	-	ปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท
ห้ามจับสัตว์น้ำ (มาตรา ๑๘) (๑) ในคลองประปา คลองรับน้ำ หรือเขตหวงห้าม หรือ (๒) ในคลองขังน้ำซึ่งอยู่นอกเขตหวงห้าม โดยใช้เครื่องมือที่ปักหรือดักไว้ อันเป็นการกีดขวางการปฏิบัติงานของการประปา	-	ปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท

หมายเหตุ - คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น ส่วนการจะปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นอย่างดีนั้น ประชาชนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือด้วยบทกฎหมายเป็นสำคัญ